

РЕШЕНИЕ

№ 183

гр. Ямбол, 07.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, I ВЪЗЗИВЕН СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Росица Ст. Стоева

Членове: Калина Г. Пейчева
Анита Хр. Велева

при участието на секретаря Пенка Г. Узунова
като разгледа докладваното от Анита Хр. Велева Въззивно гражданско дело
№ 20222300500233 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от Д. М. Д. ЕГН*****, чрез адв. Д. Т. от САК срещу Решение № 174 от 21.04.2022 г., постановено по гр. д. № 2770/ 2021 г. по описа на Районен съд - Ямбол в частта му, с която първоинстанционният съд е отхвърлил предявения срещу ЗД "Бул Инс" АД, ЕИК831830482 иск по чл.432, ал.1 КЗ за обезщетение на неимуществени вреди за разликата над сумата от 1500 лв. до размер от 5 000 лв./ по предявен частичен иск в размер на 10 000 лв. от 25 000 лв./ , както и в частта, с която е отхвърлил иска за обезщетение за имуществени вреди за разликата над 2000 лв. до размер от 3000 лв. /по предявения частичен иск в размер на 4000 лв. от 8 000 лв./ С посоченото решение въззиваемото дружество ЗД "Бул Инс" АД е осъдено да заплати на Д. Д. сумата от 100 лв. ,представляваща направени от нея разноски пред първата инстанция, а на адв.Д. Т. от САК - сумата от 605 лв. на осн. чл.38, ал.2 ЗА,представляваща адвокатско възнаграждение на пълномощника на въззивницата. С посочения съдебен акт Д. Д. е осъдена да заплати на ЗД "Бул Инс" АД разноски пред първата инстанция в размер на 720 лв., като в тази част на осн.чл.248. ал.1 ГПК диспозитива на решението е изменен с Решение№1110/27.05.2022 г. по гр.д.№2770/2021 г. по описа на РС-Ямбол, с което Д. Д. е осъдена да заплати на ЗД"Бул Инс" АД разноски пред първата инстанция в размер на 1150 лв., вместо 720 лв. С атакуваното решение ЗД Бул Инс"АД е осъдено да заплати и 40 лв. държавна такса по сметка на ЯРС, както и разноски за вещи лица в размер на 310 лв.

Във въззивната жалба по същество са формулирани възражения за неправилност на формираната съдебна преценка при определяне размера на дължимото застрахователно обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, претърпени от Д. Д.. С настоящата въззивна жалба се заявява, че поради "разбиране и добронамерена воля на ищцата" претенциите във въззивното производство се редуцират, както следва: размерът на предявения иск за неимуществени вреди от 10 000 лв. на 5000 лв. /частична претенция от 25 000 лв./ и на иска за имуществени вреди от 4 000 лв. на 3 000 лв. /частична претенция от 8 000 лв./. Акцентираща се върху доказателствената стойност на констативен протокол за ПТП с пострадали лица №1617729/***** по описа на ОДМВР-Ямбол, сектор "Пътна полиция", в който е вписано, че виновен за настъпилото ПТП на ***** около 12.25 ч. в гр.***** и в близост до бл.39 е водачът на МПС "Фолксваген", модел "Пасат" рег.№BP2697CB, който движейки се с несъобразена скорост с пътните условия и в населен жилищен квартал, излизайки от паркинг, губи контрол над управлението от него л.а., не пропуска движещото се по път с предимство МПС2, като го удря, предизвиквайки множество деформации по управлението от въззивницата л.а. и редица увреждания на самата въззивница. Противопоставят се аргументи за непълнота и неизясненост на механизма на произшествието на база кредитираната от първостепенния съд автотехническа експертиза, т.к. в.л. е концентрирало изводите си върху поведението на водача на л.а. марка "Ауди"- Д. Д.. В защитен аспект се заявява цялостно оспорване на заключението на САТЕ като предубедено, непълно и необективно, с оглед инкорпорираните в него отговори извън очертавания предметен обхват на изследване- относно концентрацията на алкохол в кръвта на ищцата и скоростта, с която е управлявала МПС към момента на настъпване на инцидента. Настоява се, че основния и съществен причинно-следствен принос към изследваното ПТП има водачът на МПС, марка "Фолксваген", което корелира с твърдението за противоправно поведение на застрахования при въззиваемото дружество водач, чиято доказаност се установява еднопосочно от свидетелските показания на свидетелите Д. и Х. и от характера на описаните деформации по управлението от въззивницата автомобил на стр.18 и стр.19 от САТЕ. Подчертава се безспорната установеност на технически неправилните действия на водача на л.а. "Фолксваген", изводими от обективизираните на стр.15 на САТЕ експертни констатации. Твърди се доказателствен неуспех за въззиваемата страна да установи в условията на пълно и главно доказване наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от въззивницата, като в условията на евентуалност се признава процент съпричиняване в рамките на 25% от страна на въззивницата към настъпилия увреждащ резултат. В жалбата е обособена и претенция за неправилно приложение на материалния закон поради силна заниженост на определения от ЯРС размер на обезщетението за неимуществени вреди от 1500 лв., който е фиксиран при игнориране и недостатъчно изследване на интензитета, характеристиките на множеството телесни увреждания, причинени на пострадалата, продължителността на лечението ѝ, наличието на трайни физически и психически увреждания, на трайни видими белези. В тази връзка е маркирана доказателствената значимост на установяващите се разнородни увреждания на здравето на пострадалата в амбулаторен лист №655/*****, изд. от д-р Д.В. с поставена в него диагноза

"Нарушение на вестибуларната функция" и "Травма на носа", амбулаторен лист №57/30.07.2020 г., изд. от д-р Светла Жекова, с поставена основна диагноза "Контузия на коляното", Етапна епикриза от 11.08.2019 г., изд. от "ДКЦ 1-Ямбол", специалист невролог, с окончателна диагноза "Последици от вътречерепна травма", амбулаторен лист №000016/11.08.2020 г., изд. от д-р Н.Н. с окончателна диагноза "Последици от вътречерепна травма; Мозъчно сътресение", амбулаторен лист №000449/14.08.2020 г. и амбулаторен лист №000505/11.09.2020 г., изд. от д-р П.Ц., психиатър, с поставена окончателна диагноза "Посттравматично стресово разстройство". Твърди се, че след инцидента въззивницата е силно потисната, нервна, доведена до депресивно състояние и страда от загуба на паметта, постоянно дифузно главоболие със замаяност и световъртеж. Оспорва се като неправилно приложението на чл.52 ЗЗД при определяне справедливия размер на обезщетението за неимуществени вреди в полза на въззивницата, като първостепенният съд не е отчетел продължителността на възстановителния период и нейната възраст към датата на процесното ПТП, като същевременно не е съобразил и инфлационните процеси в страната /изискване, заложено в приведена съдебна практика на ВКС./ Поддържат се тезисни аргументи относно началния момент, от който следва да се присъди лихва за забава на увреденото лице, който момент спрямо въззиваемия застраховател по см.чл.84, ал.3 ЗЗД съвпада с момента на самото увреждане, т.к. отговорността на застрахователя е с аналогичен обем и съдържание на отговорността на деликвента. Формулира се искане за присъждане в полза на въззивницата на съдебно-деловодни разноси съгласно списък по чл.80 ГПК, съпътствано с възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на въззиваемата страна. В заключение се настоява за частична отмяна на атакуваното решение, и постановяване на ново, с което въззиваемото дружество да бъде осъдено да заплати на въззивницата сумата от 5 000 лв. по предявения иск за обезщетение на неимуществени вреди /частичен иск от 25 000 лв./ и сумата от 3 000 лв. по предявения иск за обезщетение на имуществени вреди /частичен иск от 8 000 лв./, ведно с лихвата за забава върху горепосочените суми, считано от 09.12.2020 г. - датата, на която изтича тримесечния срок от завеждане на претенция и образуване на щета пред застрахователя.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил писмен отговор от ЗД "Бул Инс" АД с ЕИК 831830482, седалище и адрес на управление, гр.София, бул."Джеймс Баучер" №87, представлявано от изпълнителните директори С.П. и К.К. чрез пълномощника адв.Г. Д. от АК-Ямбол, сл.адрес гр.*****, ет.3, офис 16, с който въззивната жалба се оспорва като неоснователна с противостоящата оценка на качеството на първоинстанционното решение като законосъобразно и обосновано. На фактическите твърдения в жалбата се противопоставят констатациите в приетата по делото САТЕ, съгл. които скоростта на автомобила "Фолксваген", управляван от Х.И. при процесния инцидент е била 12 км/ч, а тази на управлявания от въззивницата автомобил -96 км/ч, като се изтъква и обстоятелството, че въззивницата е била под въздействие на алкохол, с концентрация от 1,90 промила, обуславяща невъзможност за своевременна превентиваща процесното ПТП реакция. Фокусът върху тези експертни изводи, е обвързан с генералното им отнасяне към крайния извод, че при липса на употребен алкохол от въззивницата, и придържането ѝ към

законово разрешената скорост, пътният инцидент не би възникнал, ерго- настоява се за пълноценна обосновааност и законосъобразност на първостепенната съдебна преценка относно констатираното съпричиняване и неговата степен. Посочва се, че след постановяване на първоинстанционното решение с влязло в сила Споразумение по НОХД №629/2021 г.на РС-Ямбол Д. Д. е призната за виновна за това, че на ***** в гр.*****, е управлявала МПС л.а. "Ауди А6" с рег.№4018АТ с концентрация на алкохол в кръвта си над 1,20, а именно 1,90 гр./л. , поради което и е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 11 месеца с изпитателен срок от 3 години. Настоява се предвид императивната уредба на чл.300 ГПК уреждаща обвързващата задължителна сила на присъдата за гражданския съд, ЯОС да включи в преценката си освен коментираните изводи от заключението по САТЕ и посоченото споразумение, досежно установените в него релевантни за спора факти. Изложени са тезисни съображения по приложението на чл.52 ЗЗД, насочени да опровергават възраженията в жалбата относно неправилно определяне от първостепенния съд размера на обезщетението за имуществени и неимуществени вреди. Твърди се, че по отношение многобройните увреждания,за които въззивницата претендира обезщетение, не се съдържат релевантни и безспорно установяващи ги доказателства, а по характера и степента си, установените в заключенията на съдебните експерти телесни увреждания осъществяват признаците на лека телесна повреда "временно разстройство на здравето, неопасно за живота". Привежда се многобройна съдебна практика по прилагане на критерия за справедливост с оглед регулативното значение на обществено-икономическата конюнктура за страната към момента на настъпване на увреждането, както се изтъква,че задължителен компонент на принципа за справедливост е обезпечеността на баланса между вредите и обезщетението. На тази плоскост се твърди,че присъденото от районния съд обезщетение на въззивницата намира своята обществено-икономическа обосновка. Прилага се изобилна съдебна практика на ВКС по изясняване същността и терминологичното съдържание на съпричиняването, вложено от законодателя в регламента на чл.51, ал.2 ЗЗД, в аспекта на поддържаната позиция за правилната оценка и справедливото отмерване на съпричиняването на въззивницата от първостепенния съд - поотделно като допринасяне към самото събитие като правнозначим факт и като принос за настъпване на вредата спрямо самия пострадал.По същество се иска ЯОС в пределите на своите правомощия да потвърди обжалваното решение и да присъди на въззиваемото дружество съдебно-деловодни разноски за въззивното производство.

В о.с.з. въззивницата Д. се явява лично и моли въззивната жалба да бъде уважена по изложените в нея от адвоката ѝ съображения.С Молба вх. № 4493/03.10.2022 г., постъпила по електронната поща, както и постъпила по пощата идентична Молба вх. № 4513/04.10.2022 г. от адв. Д. Т. - пълномощник на въззивника Д., е заявено, че въззивната жалба се поддържа и се настоява за нейното уважаване със заявени подробни доводи по същество. Заявена е претенция за разноски, както и за присъждане на адвокатско възнаграждение за осъществената безплатна правна помощ. Направено е възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна. Към молбата е

приложен списък на разноските по чл. 80 ГПК и ДПЗС.

В о.с.з. се явява пълномощникът на въззиваемата страна, адв. Г. Д., който изразява становище за обоснованост и законосъобразност на атакуваното решение и настоява същото да се потвърди като постановено в съответствие с всички събрани по делото доказателства. Формулира и претенция за присъждане на съдебно-деловодни разноски във въззивното производство, съобразно ДПЗС и списък на разноските по чл. 80 ГПК.

Съдът, като извърши внимателен прочит и оценка на събраните доказателства поотделно и в тяхната взаимна връзка и обусловеност, и като взе предвид възраженията и твърденията на страните, намира за установена следната фактическа обстановка:

Като безспорни по делото след съпоставка на контрадикторните становища на страните са отделени следните фактически обстоятелства, че водачът на л. а. "Фолксваген Пасат" с рег. ВР2697 СВ е застрахован по валидно сключена застраховка "ГО" при ЗД "Бул ИНС" АД с период на застрахователното покритие, обхващащ датата на възникване на ПТП с негово участие и участието на управлявания от въззивницата л.а. "Ауди А6" с рег. №У4018 АТ.

Към писмената доказателствена наличност е инкорпориран протокол за ПТП №1617729/28.07.2020г., удостоверяващ, че между участник 1 Х.И.И. водач на л.а. "Фолксваген Пасат" с рег. ВР2697 СВ и участник 2 Д. М. Д., водач на л.а. . "Ауди А6" с рег. №У4018 АТ възниква ПТП с материални щети по причини, че МПС1 излиза от паркинг и на пропуска МПС 2, като го удря, а от своя страна МПС2 удря паркирано МПС3. По отношение на участник2 - въззивницата Д. Д. в протокола е маркирана употреба на алкохол в количество по-голяма от 1, 2 промила, като спрямо този участник е съставен АУАН.

Приложен е протокол за оглед на местопроизшествие от *****, който в синтезен план отразява описателни характеристики на възникнало ПТП до бл.39 на ул.***** в гр.***** с участие на употребил алкохол водач, сред които по автомобил "Ауди А6" са констатирани - масиран удар в предна и странична лява част на автомобила- облицовка предна броня, основа предна броня, воден радиатор, преден капак, преден ляв калник, декоративна решетка под капака, ляв и десен фар, челно стъкло, лъчисто напукано по средата в лявата му част, задействани предни въздушни възглавници, деформирана задна дясна врата, заден десен калник, стъкло на задна дясна врата, стъкло на задна дясна врата, счупено триъгълно задно дясно стъкло, деформирана задна броня в дясна част, деформация по тавана на купето в областта на задна дясна врата, Към протокола за оглед на местопроизшествието е приложен фотоалбум, както и съдебно-медицинска експертиза №171/2020 г., назначена по ДП№431/2020 г. по описа на РУ-Ямбол при ОДМВР.

Представени са заверени преписи от писмено предявена претенция от въззивницата пред застрахователното дружество за образуване на щета във вр. с настъпилия пътен инцидент и изплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди на МПС, собственост на въззивницата, писмено предявена молба-претенция за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди както и кореспондиращото им писмо вх.

№нщ -5668/01.10.2020г. писмо вх.№нщ 7155/30.11.2020 г. от ЗД "БУЛ ИНС" АД, съдържащо обективизирано становище за липса на основание за удовлетворяването ѝ поради отсъствието на безспорни доказателства относно виновността на застрахования в дружеството водач за настъпване на ПТП.

Към писмената доказателствена съвкупност от ищцата-въззивница са ангажирани: копие на застрахователна полица на МПС Ауди А6 , удостоверение за техническа изправност на МПС, копие от свидетелство за регистрация на МПС, част 1,в т.ч. кореспонденция между пълномощника на въззивницата и ОД на МВР-Ямбол и РП-Ямбол, в която и уведомително писмо от 25.09.2020 г. на ОД на МВР-Ямбол, съгл, което по повод процесното ПТП от ***** не е взето административно отношение спрямо лицето Х.И..

Вложени в писмената доказателствена база са и множество медицински документи, отразяващи здравословното състояние на въззивницата амбулаторен лист за преглед в Спешно отделение от *****, фиш за назначена ехография на коремни органи в "МБАЛ СВ.Панталеймон" -гр.Ямбол, фиш за назначена рентгенография в "МБАЛ СВ.Панталеймон" -гр.Ямбол, съдебно-медицинско удостоверение №306/28.07..2020 г., изготвено при преглед и освидетелстване на въззивницата от д-р Т.Ч., амбулаторен лист №655/*****, удостоверяващ поставена при преглед диагноза "нарушение на вестибуларна функция, неуточнено"; амбулаторен лист №67/30.07.2020 г. , удостоверяващ проведен преглед при ортопед, с поставена основна диагноза "контузия на коляното" с назначе на терапия; етапна епикриза, изд. от ДКЦ 1 Ямбол ЕООД за периода 11.08.2019 г.-11.08.2020 г. с водеща диагноза "последии от вътречерепна травма"; амбулаторен лист №16/11.08.2020 г. от проведен преглед при специалист невролог с поставена основна диагноза "последии от вътречерепна травма, мозъчно сътресение" и назначена терапия, амбулаторен лист №449/14.08.2020 г. от проведен преглед при специалист психиатър с поставена основна диагноза "посттравматично стресово разстройство " и назначена терапия; рецептурна бланка, амбулаторен лист №25/14.09.2020 г. от проведен вторичен преглед при специалист невролог с поставена основна диагноза "последии от вътречерепна травма, сътресение на мозъка " и назначена терапия; рецептурна бланка; амбулаторен лист №505/11.09.2020 г. от вторичен преглед при специалист психиатър с поставена основна диагноза "посттравматично стресово разстройство" ; рецептурна бланка, рентгенографски и ехографски снимки.Изброената медицинска документация, както правилно е отбелязал ЯРС е била предмет на експертно изследване в изслушаната по делото комплексна СМПЕ.

По инициатива на въззиваемото дружество към писмената доказателствена маса е изискана от ОДМВР-Ямбол и присъединена към делото административната преписка, образувана във вр. с Протокол за ПТП №1617729/*****, включваща: 1. заверено копие на АУАН серия GA №268665/*****, удостоверяващо извършено от Д. М. Д. нарушение на чл.5, ал.3, т.1 ЗДВП при управление на "Ауди а6" рег. № У4018АТ по ул.***** в близост до бл.80 под въздействие на алкохол с концентрация над 0, 5 на хиляда, а именно 2, 28 промила на хиляда, установено с техническо средство Дрегер Алкотест; 2. Заповед №20-0813-000696 за прилагане на принудителна административна мярка по чл,171, т.1, б. ЗДВП-

временно отнемане на свидетелство за управление на МПС на водача Д. Д.; 3. Заповед 20-8143-000697 за прилагане на принудителна административна мярка по чл.171, т.2а б.б от ЗДВП- прекратяване на регистрация на ППС за срок от 6 месеца спрямо Д. М. Д.; 4. Талон за медицинско изследване №001262, удостоверяващ извършена предварителна качествена проба на Д. Д. с техническо средство "Алкотест дрегер 7510", показваща положителен резултат 2.28 промила на хиляда.

По делото е назначена по искане на въззивницата назначената колективна съдебномедицинска и съдебно-психиатрична експертиза, в заключението по която вещите лица след запознаване с медицинската документация по делото са формулирали изчерпателни отговори, позволяващи пълноценно и обективно изясняване на релевантните обстоятелства в обсега на поставените въпроси: Обективизирано е заключение, че в резултат на разглежданото ПТП от ***** Д. М. Д. е получила множество разнородни по характеристиките си телесни увреждания: болки в областта на шийния сегмент на гръбначния стълб и главата, без травматични изменения, лекостепенно сътресение на мозъка; контузия на носа с наличие на повърхностно зачервяване и леко изразен болезнен травматичен оток, без счупване на носните кости с деформация на носната пирамида, контузия на гръдния кош без описани видими увреждания с функционална болезненост в неговата дясна половина,, охлузивни контузии по гръбните повърхности на двете ръце, охлузни рани, умерено изразена функционална болезненост по повърхностите на двете коленни стави и травматичен оток на меките тъкани в областта , контузия на левия крак с наличие на масивен хематом по страничната повърхност на бедрото, в неговата горна половина. Използван е диференциран критерии за определяне на възстановителния период, необходим за пълно отзвучаване на телесните увреждания, вариращ според видовете им особености, като за последиците от лекостепенното сътресение на мозъка на въззивницата е дефиниран времеви порядък от 3-4 седмици за пълното им преодоляване, а за пълно възстановяване на въззивницата от последиците от останалите увреждания е определен период от 10-15-20 дни. Вещото лице е категорично, че констатираните нарушения във здравето на въззивницата нямат траен характер, а подлежат на пълно преодоляване, като същите са обусловили лека до умерена болезненост в началния период след произшествието, а постепенно са намалявали до пълното им отзвучаване по време на прегледа /05.01.2022г./

По въпроса за негативните психиатрични последици в психичната сфера на въззивницата, експертът е охарактеризирал констатираната патология като "временно разстройство без значима тежест и продължителност" , което обусава извод за съхранени възможности за справяне със стресогенната ситуация без остатъчна симптоматика, без засягане на емоционалната й реактивност. При изслушването ѝ в о.с.з. вещото лице Л.Д. е заявило, че освидетелстваната е преживяла остра стресова реакция, породила тревожно разстройство. В тази специализирана констатация е обособено уточнението, че освидетелстваната не е преживяла в пълен обем поставената според амбулаторните листи диагноза "посттравматично стресово разстройство"

От изслушаната по дело съдебна автотехническа експертиза вещото лице е очертало

причинно-следствения механизъм за възникване на автотранспортния инцидент, а именно при движение на л.а. "Ауди" по прав участък, ул.*, гр. ***** със скорост 96 км/ч след употреба на алкохол от водачката Д. Д., приближавайки сградата на Автостъкла "Кобра" преди бл.39 от гаражите на блока е предприел излизане по ул.*** л.а. "Фолксваген". Л.а. "Фолксваген" не е спрял на лявата граница на платното за движение, преди да навлезе на ул.***, а направо навлиза, като по този начин препречва коридора на движение на автомобил "Ауди", в която ситуация е последвал удар между двата автомобила, като основният удар е между предна лява част на автомобил Ауди и странична дясна част на автомобил Фолксваген. Обозначената скорост на движение на автомобил Фолксваген при навлизане в платното за движение по ул.*** е около 12 км/ч, колкото е и към момента на удара. Вещото лице е конкретизирало, че водачката на л.а. Ауди е предприела спиране на 84 м преди мястото на удара, като към този момент двете ППС не са имали видимост едно спрямо друго и реакцията ѝ не е обусловена от излизания от междублоковото пространство л.а. ,а по неизвестни за делото причини. Направено е дифернцирано представяне на хипотезите за възможна предотвратимост на удара в САТЕ, като експертът уточнява,че при технически правилно поведение на водачката л.а. "Ауди" при движение с 50 км/ч ударът също би бил непредотвратим. Според в.л. технически съобразената скорост, при която при аналогично възникване и възприемане на опасността от водачката на автомобил Ауди и аналогични конкретни обстоятелства / алкохолно опиване/ не би настъпил удар, е 41 км/ч или по-ниска.В заключението е обсъдено, че водачката на л.а. "Ауди" би разполагала с техническата възможност да предотврати произшествието при движение със скорост 50 км/ч само при условие на управление на автомобила без употреба на алкохол, т.к. тогава времето ѝ за реакция е 0, 8 с, а след употреба на алкохол -1,4 с. Формирано е становище, че водачът на л.а. "Фолксваген" има техническата възможност да предотврати ПТП, като спре на лявата граница на платното за движение по ул.***, забележи и пропусне движещия се с предимство автомобил "Ауди" и не предприема навлизане по платното. Прецизирайки съотношението в каузалния принос на двамата водачи за настъпване на процесното ПТП, в.л. еднозначно е открито,че **основната техническа причина**, довела до възникване на ПТП е управлението на автомобил "Ауди" от водачката му след употреба на алкохол и движението ѝ със скорост технически несъобразена с пътния участък. Безспорен дял в автотранспортния инцидент, коментиран в САТЕ като "допълнителна техническа причина" за ПТП е технически неправилното поведение на водача на "Фолксваген", който навлиза по ул.***, без да спре на лявата граница на платното и да пропусне автомобил "Ауди" при видимост към приближаващия л.а. "Ауди" 40-50 м. Вещото лице е определило паричната равностойност на настъпилите щети по автомобил "Ауди А6", която е равна на средната пазарна стойност към датата ***** или 4 029 лв.

Сред инкорпорираните към правнозначимата доказателствена съвкупност гласни доказателства са:

Показанията на св. Ж.М.Д., която пресъздава съхранени спомени за деня на инцидента, когато е видяла дъщеря си разстроена, след като ѝ била извършена проверка с

дрегър и ѝ е бил поставен диазепам. Твърди, че колата е била напълно смачкана, аербегът е бил пръснат, всичко е било изпочупено, а дъщеря ѝ е изживяла голям стрес, тялото ѝ е било осеяно с множество синини, често се оплаквала от главоболие. Посочва, че след деня на инцидента не е имало болничен престой, а предприетото лечение се свеждало повърхностно третиране на охлузванията, за които Д. не е приемала медикаменти. Очертава продължителност от порядъка на месеци, в които дъщеря ѝ е имала главоболие и е изпитвала тревожност, като към датата на сваляне на показанията свидетелката сочи, че не усеща тревожност в реакциите на дъщеря си.

От разпита на св. М.Д.Х. се извеждат сведения относими към формираната картина от възприятия след пристигането на св. на местопроизшествието, където заварил дъщеря си в линейка, с поставени обезболяващи, в шоково състояние. Посочва, че е заварил автомобила ударен в предна лява част, с отворени аербеци. В неопределен ракурс посочва, че дъщеря му продължително време е изпитвала болезненост в областта на гърдите и главоболие, което е наложило посещение на множество специалисти.

По реда на чл.266, ал.2, т.2 ГПК въззивният съд е уважил доказателственото искане на ЗД "Бул Инс" АД и е приобщил към събраните по делото доказателства депозиран препис от Протокол №120/28.04.2022 г. по НОХД №629/2021 г, по описа на ЯРС, в който е обективизирано определение за одобряване на Споразумение за решаване на делото, с което въззивницата Д. Д. е призната за виновна в извършване на престъпление по чл.343б, ал.1 НК, за това, че на *****, около 09.15 ч. в гр.*****, по ул.***, до бл.80 е управлявала МПС, л.а. "Ауди А6" с рег.№У4018АТ, с концентрация на алкохол в кръвта над 1.2 на хиляда, а именно 1.9 грам/литър, установено по надлежния ред с химическа експертиза за определяне концентрацията на алкохол в кръвта. С посочения съдебен акт на Д. Д. е определено наказание 11 месеца лишаване от свобода, което на осн. чл.66, ал.1 НК е отложено от изтърпяване с изпитателен срок от 3 години.

След внимателен преглед на събраните доказателствени материали, предоставяща легитимна опора на релевантните към спорния предмет фактически отношения, ЯОС формира следните правни изводи:

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена в законовия срок, от правно легитимирани субекти, обусловена от наличието на правен интерес с оглед изхода на спора пред ЯРС и съобразена с изискванията на чл.259 и сл. ГПК. Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно процесуалната уредба на чл. 269 от ГПК и в съответствие с разясненията в ТР № 1/09.12.2013г. по т. д. № 1/2013 г., ОСГТК на ВКС, проверката на правилността на атакуваното решение, дължима от въззивния съд, се провежда в границите на формулираните в жалбата оплаквания, а служебна такава въззивната инстанция извършва по отношение на неговата валидност и допустимост в обжалваната част, както и за противоречия с императивните норми на материалния закон.

В изпълнение на тези свои правомощия ЯОС прецени, че атакуваното решение е валидно,

допустимо и правилно.

Процесните отношения са правилно субсумирани от ЯРС съгл. разпоредбата на чл.432, ал.1 КЗ. Нормата на чл.432, ал.1 КЗ регламентира фактическия състав на притезателно право на увреденото лице спрямо застрахователя на делинквента, предмет на предявената пряка искова претенция след отправяне на писмена застрахователна претенция по реда на чл.380 КЗ. Доколкото предявеното с прекия иск по чл.432, ал.1 КЗ притезателно право е уредено в съотношение на алтернативност с деликтното право на пострадалия по чл.45 ЗЗД срещу носителя на гражданската отговорност, тези две възможности за увреждения за реализиране отговорността на делинквента, респ. застрахователя, възникват едновременно с общи елементи в пораждащия ги фактически състав, съществуват успоредно като конкуриращи се права и се погасяват в един и същи момент, но след окончателното удовлетворяване на увреденото лице. /Вж. разрешенията в т. 1 от тълкувателно решение № 2/6.06.2012 г., по тълкувателно дело № 1/2010 г. на ВКС, ОСТК/. Изцяло в обсега на автономната преценка на носителя на тези две алтернативни права е да реши, от кого да потърси репарирание на претърпените вреди вследствие осъществения застрахователен риск, в чието съдържание е реализиран деликтът, респ. непозволеното увреждане е елемент от фактическия състав на застрахователното събитие.

Предметният обхват на повдигнатите във въззивната жалба оплаквания, лимитиращ границите на въззивната проверка е със стеснително значение спрямо първоначално предявения петитум на обективно съединените икове, а именно първостепенното решение се обжалва в частта, с която е отхвърлена частичната искова претенция за неимуществени вреди по чл.432, ал.1 КЗ вр.чл.45 ЗЗД за разликата над присъдените 1 500 лв. до размера от 5000 лв./частичен иск от 25 000 лв./ и в частта, с която частичната искова претенция за имуществени вреди е отхвърлена за разликата над присъдените 2000 лв. до размер от 3 000 лв. /частичен иск от 8000 лв./

В ревизираното решение е направен безпротиворечивият между спореците страни извод, че водачът на л. а. "Фолксваген Пасат" с рег. ВР2697 СВ е застрахован по валидно сключена застраховка "ГО" при ЗД "Бул ИНС" АД. С въззивната жалба и отговора на жалбата като спорни моменти пред въззивната инстанция са пренесени въпросите относно обема и тежестта на деликтната отговорност на застрахования по застраховка "Гражданска отговорност" при въззиваемото дружество деликвент, степента на приноса на противоправното поведение на въззивницата в настъпилия вредоносен резултат и съотношението на съпричинителното противоправно поведение на пострадалата и деликта на застрахования водач към изследваното събитие, характера, тежестта на претърпените телесни и психоемоционални увреждания от ищцата, законосъобразното приложение на критерия за справедливост по чл.52 ЗЗД. Според ЯОС спорни са два основни правни въпрос: 1 за размера на обезщетението за причинените на ищцата неимуществени и имуществени вреди и 2 за наличието или не на принос от страна на пострадалата за настъпване на вредите и неговото стойностно изражение спрямо този на прекия

причинител на увреждането

Правилно въз основа на събраните доказателства /приетата в първоинстанционното производство съдебна автотехническа експертиза, протокол за оглед на местопроизшествие, и фотоалбум, протокол за ПТП №1617729/28.07.2020г. и установената въз основа на тях фактическа обстановка първостепенният съд е извел правнозначимите факти относно механизма на настъпилото автотранспортно произшествие, кумулативното и комплексно наличие на елементите от правопораждащия фактически състав на деликтната отговорност по чл.45 ЗЗД на застрахования водач Х.И., обстоятелствата, при които е настъпил инцидента, противоправното поведение на пострадалата и неговия характер на причинност към настъпилото ПТП, телесните увреждания, негативните емоционални преживявания и увредата по притежаваното от въззивницата МПС. Въз основа на събраната доказателствено-информационна база, съобразявайки съдържанието и параметрите на обосноващите изводи в автотехническата експертиза, ЯРС е възприел наличието на противоправно деяние на застрахования при ЗД "Бул ИНС" АД водач, консумиращо нормативните белези на нарушение на правилото за движение по чл.5, ал.1 ЗДВП и правилото на чл.37, ал.3 ЗДВП. Правилото във визираната нормативна уредба на чл.5, ал.1 ЗДВП предписва общо задължение към участниците в движението по пътищата, нарушено от водача Х.И., а именно с поведението си да не създава опасности и пречки за движението и да не поставя в опасност живота и здравето на хората, както и да не причинява имуществени вреди. Нормативните белези на допуснатото от този водач нарушение и неговата причинност в механизма на настъпилото ПТП е законосъобразно субсумирано под разпоредбата на чл.37, ал.3 ЗДВП, чийто регламент императивно установява задължението, водачът на пътно превозно средство, излизащо на път от крайпътна територия, като двор, предприятие, гараж, паркинг, бензиностанция и други подобни, да пропусне пешеходците и пътните превозни средства, които се движат по този път. Тези констатации са с определящо значение за положителното установяване на правопораждащите фактически елементи на предявените искиви претенции на осн. чл.432, ал.1 вр. чл.45 ЗЗД. Тяхната легитимност и правилност намират надеждна опора при обикновена съпоставка с изводите в САТЕ, като преценката на тяхното съдържание, качество, максимална точност и яснота, кореспондира с изводите за допуснатите от застрахования деликвент правонарушения. Вещото лице е обособило в заключението си констатацията, че допълнителна техническа причина, довела до възникване на ПТП се явява технически неправилното поведение на водача на л.а. "Фолксваген" , който навлиза по ул.***, без да спре на лявата граница на платното и да пропусне л.а. "Ауди" при видимост на водача в границите на 40-50 м, което разстояние е позволявало на водача да възприеме приближаващия л.а. "Ауди" и да го пропусне, след което да предприеме навлизане по платното за движение по ул.***. Не са събрани конкретни доказателства в опровержение на законово дефинираната презумпция за вина на водача деликвент по арг. на чл.45, ал.2 ЗЗД

По отношение на обхвата, вида, тежестта, интензитета, продължителността на претърпените от въззивницата неимуществени вреди в аспекта на оплакването за неправилното им

интерпретиране на плоскостта на критерия за справедливост по чл.52 ЗЗД и установената практика по приложението на този абстрактен критерий: Съгласно задължителната практика на ВС – [ППВС № 4/1968 г.](#) и постоянната практика на ВКС, намерила израз в решения по чл. 290 ГПК, по приложението на чл. 52 ЗЗД, между които са [решение № 93 от 23.06.2011 г.](#) по т. д. № 566/2010 г. на ВКС, II т. о., [решение № 158 от 28.12.2011 г.](#) по т. д. № 157/2011 г. на ВКС, I т. о., [решение № 88 от 9.07.2012 г.](#) по т. д. № 1015/2011 г. на ВКС, II т. о., [решение № 215 от 3.02.2017 г.](#) по т. д. № 2908/2015 г., II т. о. и много други, детерминиращи съдържанието на понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД като обективен измерител, обезпечаващ уравновесяването на обществените отношения. Съгл. цитираната практика принципа на справедливостта изисква съвкупна и всеобхватна преценка на редица конкретно съществуващи обстоятелства, специфични за всяко дело, които следва да бъдат обсъдени и анализирани при определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди от деликт, и съотнесени към общите критерии : характер и тежест на уврежданията, обстоятелства, при които са настъпили, интензитет и продължителност на болките и страданията, физически и психически последици от уврежданията, възрастта на пострадалия, както и конкретните икономически условия в страната към момента на увреждането, а като ориентир за последните – нивата на застрахователно покритие към същия момент. Правнорелевантните общи и специфични за отделния спор факти и обстоятелства следва да бъдат обсъдени и въз основа на комплексната им оценка да се заключи, кой е справедливият размер на дължимото обезщетение за неимуществени вреди. Предвид изложените изходни критерии и с оглед спецификата на установената фактология, настоящият състав намира, че обжалваното решение съдържа обективен и всеобхватен анализ по линия на задължителните критерии, и като краен резултат е правилно и законосъобразно. Единствено следва да се отбележи частичното отклонение от точния смисъл на цит. разрешения в практиката на ВС и ВКС по приложението на чл. 52 ЗЗД, имащо отношение към начина на излагане на мотиви. В мотивите на обжалваното решение районният съд, макар да е обсъдил събраните по делото доказателства за претърпените от ищцата неимуществени вреди, е използвал като единствен ръководен ориентир и неправилно е отдал изключително приоритетно значение на експертната констатация за сравнително кратката продължителност на възстановителния период на въззивницата. СМЕ разграничава периода на отзвучаване 10-15-20 дни при нормален ход на оздравителните процеси на получените множеството разнородни охлузвания и повърхностни наранявания в различни анатомични повърхности по тялото, и възстановителния период в рамките на 3-4 седмици на последиците от лекостепенното сътресение на мозъка. Оценъчният подход на първостепенния съд е избирателен, т.к. е пренебрегнато съвкупното значение на констатациите в колективната СМЕ и СПЕ относно многобройния и разнороден характер на претърпените телесни наранявания, които предвид тяхната локализация и засягане на разнородни анатомични области и тъкани от тялото на въззивницата, в т.ч. в областта на шийния сегмент на гръбначния стълб, в областта на лицето - контузия на носа, в областта на гръдния кош , на двете ръце с повърхностни охлузвания на кожата в размери до 1 см, контузионни увреждания на двата крака , на повърхностите на коленните стави, с

охлузионни рани 3-4 см, на първо място обуславят по-широк периметър на търпени болки и страдания, по-голям обхват на получените в резултат на това белези, макар и с относително кратковременна преходност. Логическа последица от описаните травматични увреждания е и изпитвания по-голям интензитет на психически, социален и битов дискомфорт, който съпоставен с възрастта на пострадалата 28 г. обуславя извод за допуснато занижаване обезщетението за неимуществени вреди. В тази връзка следва да се зачете доказателствената стойност на амбулаторен лист №67/30.07.2020 г. , удостоверяващо проведен преглед при ортопед, с поставена основна диагноза "контузия на коляното" с назначе на терапия и описано обективно състояние: охлузни рани по предната повърхност на двете коленни стави с оточна и имбибирана подкожна тъкан, с болезнени флексия и екстензия в коленните стави. Следва да се има предвид, че съществувалите белези във възстановителния период във вр.с травматичния отток на носа, контузионните и охлузни рани по дланите и пръстите на ръцете, по предните повърхности на коленните стави, по подбедрицата на левия крак, съставляват обективно изменение във външния вид на посочените области от тялото, които наред с изразените болезни усещания, са създавали смущения и дисбаланс в емоционалната сфера на въззивницата. Описаните наранявания са от естество да създадат притеснения в сферата на социалните контакти на Д. Д., както при поемането на ангажменти, така и при елементарно, ежедневно общуване и изява в типичната за потърпевшия социална среда. По тези съображения и следвайки изведените в практиката оценъчни критерии и правилата на формалната логика, ЯОС счита, че по делото не е оценен в достатъчна степен пълният комплекс от релевантните обективно съществуващи и установени обстоятелства, в т.ч. констатациите на вещото лице, че към момента на проведения преглед ищцата е съобщила за непостоянна лека болезненост в гръдния кош, и предната повърхност на колянната става на левия крак, изявяваща се след физическо усилие, както и за непостоянно главоболие в двете слепоочни области. Тези медицински данни не се елиминират от общата констатация за получени вследствие на инцидента увреждания, които по естество и характеристики са съотносими с лека до умерено изразена болезненост, особено в началния период след произшествието, които са напълно отзвучали по време на провеждания преглед. Отделно от това, допълнително съобразяване изискват медицинските данни, удостоверени в етапна епикриза, изд. от ДКЦ 1 Ямбол ЕООД за периода 11.08.2019 г.-11.08.2020 г., с водеща диагноза "последици от вътречерепна травма" и в амбулаторен лист №16/11.08.2020 г. от проведен преглед при специалист невролог с поставена основна диагноза "последици от вътречерепна травма, мозъчно сътресение", указващи на проведено медикаментозно лечение.

Допълнително подпомагащи процеса по определяне адекватен размер на обезщетението за неимуществени вреди, при постигане на точно съответствие с критерия за справедливост по чл. 52 33Д са подлежащите на обективна оценка с оглед тяхната достоверност и надеждност по реда на чл.172 ГПК показания на св. Ж.Д. и св.М. Х., родители на въззивницата. Посочените свидетели, са съобщили в синхрон с оплакванията на въззивницата при прегледа ѝ от вещото лице, извършило СМЕ, за болезненост в гърдите и продължили с месеци чести оплаквания от главоболие и състояние на тревожност. По своите

информационно-съдържателни характеристики тези показания не са в дисонанс, а следва да се ценят едновременно с изводите в колективната СМПЕ. За проверка на тези показания служи поставена при преглед диагноза "нарушение на вестибуларна функция, неуточнено" в амбулаторен лист №655/*****

В обсъждането на съдебно-психиатричната част от експертизата са залегнали констатации за наличие на стресова реакция без проява на други психични разстройства, като отчетените смущения са със съдържание на временно разстройство без значима тежест и продължителност. В о.с.з. е конкретизирано становището на експерта, че ищцата не страда от посттравматично стресово разстройство. В съдебно-психиатричното изследване от експертизата, е формулирана констатация, че на ищцата е било приложено амбулаторно лечение с медикаменти, предписани от съотв. медицински специалисти. При изслушаването на СМПЕ в о.с.з. вещото лице психиатър е направило коментар, че се касае за остра стресова реакция след инцидента, която е обусловила тревожно разстройство, което по обем на преживяванията се различава от диагнозата "посттравматично стресово разстройство", визирана в амбулаторните листи. Това експертно становище не изключва изцяло възможността за преценка на представените от ищцата амбулаторен лист №449/14.08.2020 г. от проведен преглед при специалист психиатър с поставена основна диагноза "посттравматично стресово разстройство" и назначена терапия; амбулаторен лист №505/11.09.2020 г. от вторичен преглед при специалист психиатър с поставена основна диагноза "посттравматично стресово разстройство", доколкото и издаващите амб. листи специалисти по психиатрия и вещото лице охарактеризират състоянието ѝ със сходна симптоматика /напрегнатост, тревожност, неврозоподобни и астено вегетативни оплаквания/. ЯОС отчита възможността тази симптоматика да се разминаваща по своя обем към момента на провеждане на СПЕ, и поради изтеклия двугодишен период от инцидента и поради подобрене вследствие медикаментозно лечение. Предвид изложения преглед на допълнителните компоненти от колективната експертиза и съображенията по тяхното тълкуване, следва да се приеме, че в резултат на допуснатите нарушения при приложение на установения с чл. 52 ЗЗД принцип за справедливост дължимото обезщетение по чл. 432, ал. 1 КЗ е било занижено, като адекватният и справедлив размер на обезщетението за понесените от Д. Д. неимуществени вреди е 5000 лв.

По отношение на претенцията за имуществени вреди във вр.с настъпилите деформации по управлявания от въззивницата по време на процесното ПТП л.а. "Ауди А6" съгл. заключението по САТЕ стойността на настъпилите щети за процесния автомобил е равна на неговата средна пазарна стойност към датата на възникане на събитието -***** и се съизмерва със сумата от 4029 лв., до който размер според настоящия състав исковата претенция се явява доказана. Искането пред въззивния съд за отмяна на решението, в частта над присъдения размер за обезщетение за имуществени вреди от 2000 лв. до претендирана сума в размер на 3 000 лв, /частичен иск от 8000лв./ следва да бъде обособено като претенция за нарушение на материалния закон по приложението на чл.51, ал.2 ЗЗД, доколкото техниката за неговата корекция е обусловена от преценката за необходимост от

ревизиране на определения от ЯРС обективен принос на въззивницата чрез противоправно поведение, намиращо отношение на причинност с понесените от нея материални щети.

В контекста на генералното решаване на проблема, поставен с възраженията във въззивната жалба срещу проведеното пълно и главно доказване на защитното възражение на застрахователното дружество, основано на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#), за съпричиняване на вредата от страна на пострадалата, и заявеното в условията на евентуалност искане за редуциране на определения от ЯРС процент съпричиняване до 25% причастност на въззивницата към настъпилия увреждащ резултат, ЯОС намира следното:

Съгласно разпоредбата на [чл. 51, ал. 1 ЗЗД](#) обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Делинквентът, респ. застрахователя по пряк иск по чл.432 КЗ дължи обезщетение за вреди, доколкото те са възникнали в причинна връзка с противоправното му поведение, а когато за настъпилия вредоносен резултат има значение и поведението на пострадалия, то е основание за намаляване на дължимото от делинквента/ застрахователя обезщетение на основание [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#). В този смисъл в [т. 7 от Постановление № 17/1963 г. на Пленума на Върховния съд на РБ](#) също е възприето разбирането, че обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване. Поведението на пострадалия, допринесло за увреждането, е основание да не се възлага отговорност за целия вредоносен резултат на делинквента, респ. на застрахователя, а само за част от него и не поражда за съда право на свободна преценка дали да намали или не обезщетението. За да бъде намалено на основание [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) дължимото обезщетение, приносът на пострадалия следва да бъде надлежно релевиран от застрахователя чрез защитно възражение пред първоинстанционния съд и да бъде доказан по категоричен начин при условията на пълно и главно доказване от страната, която го е въвела, каквото възражение ЗД "Бул Инс" АД своевременно е направило./ в т.см. т. 4 и т. 7 на [ППВС № 17/63 г. ВС](#), Решение № 60129 от 28.01.2022 г. на ВКС по т. д. № 1992/2020 г., I т. о., ТК, Решение № 92 от 24.07.2013 г. на ВКС по т. д. № 540/2012 г., I т. о., ТК/

В случая императивната уредба в нормативния регламент на [чл. 300 ГПК](#), предписва задължителност на влязлата в сила присъда на наказателния съд за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, и определя параметрите на нейното обвързващо действие: относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Визира се конкретно извършеното изпълнително деяние /действие или бездействие/, с характерните му белези, относими към осъществените юридически факти, за което деецът е осъден.

В случая по делото е представен от въззиваемата страна препис от Протокол №120/28.04.2022 г. по НОХД №629/2021 г, по описа на ЯРС, в който е обективизирано определение за одобряване на Споразумение за решаване на делото, с което въззивницата Д. Д. е призната за виновна в извършване на престъпление по чл.343б, ал.1 НК, за това, че на *****, около 09.15 ч. в гр.*****, по ул.***, до бл.80 е управлявала МПС, л.а. "Ауди А6" с

рег.№У4018АТ, с концентрация на алкохол в кръвта над 1.2 на хиляда, а именно 1.9 грам/литър, установено по надлежния ред с химическа експертиза за определяне концентрацията на алкохол в кръвта. Следователно, при преценката си за наличие на елементите от фактическия състав на непозволеното увреждане в обсега на предявения от въззивницата иск по чл.432, ал.1 вр. чл. 45 ЗЗД, , гражданският съд следва да съобрази задължителния обвързващ характер на влязлото в сила споразумение по отношение на извършеното от Д. Д. противоправно деяние, което в същността си представлява съпричиняване по см. чл.51, ал.2 ЗЗД на настъпилите нематериални и материални вреди. В случая наред с изследваните елементи на непозволеното увреждане, ЯОС е обвързан да приеме за безспорно установени деянието, противоправността и вината на ищцата по делото, характеризиращи се като обективен принос, активно участващ в създаване на предпоставките за настъпване на увреждащия резултат. В приложеното споразумение установеният фактически състав на престъпното деяние като квалифициращ състав не включва причиняването на определен резултат, доколкото е инкриминирана форма на формална безрезултатна престъпна дейност. Но връзка между деянието, по отношение на което е породило правоустановяващо действие одобреното от наказателния съд споразумение, и вредоносния резултат, предмет на настоящото производство, респ. причинно-следствената връзка между съдържащото се в това деяние нарушение на правилата за движение по пътищата и настъпилите вреди се обосновават в съвкупната оценка на останалия прецизно и задълбочено обсъден от ЯРС доказателствен материал - констатациите в САТЕ, Протокол за ПТП №1617729/*****, АУАН серия ГА №268665/*****, Заповед №20-0813-000696 за прилагане на принудителна административна мярка по чл.171, т.1, б. ЗДВП-временно отнемане на свидетелство за управление на МПС на водача Д. Д.. Правилно въз основа на събраните по делото доказателства ЯРС е изяснил фактологията относно механизма на настъпване на процесното събитие и е направил извод, че вина за настъпване на ПТП имат както застрахования при ответника водач Х.И., така и пострадалата Д. Д.. Изводът на първостепенният съд, че пострадалата Д. Д. е допринесла за настъпване на вредоносния резултат поради допуснатото от нея нарушение на чл.5, ал.3, т. 1 ЗДВП и на чл.21, ал.1 ЗДВП съответства на събраните по делото доказателства. По делото е установено на базата на заключението на вещото лице по изслушаната автотехническа експертиза, че ПТП е настъпило на *****, около 9, 20 ч. на ул.*** в гр.*****, като застрахованият при ответника водач на л.а. "Фолксваген", движейки се със скорост 12 км/ч не е спрял на лявата граница на платното за движение, преди да навлезе на ул.*** , а направо навлиза, като по този начин препречва коридора на движение на автомобил "Ауди", управляван от въззивницата със скорост 96 км/ч, като технически неправилното поведение на двамата участници в движението е довело до възникването на удар между двата автомобила. Вещото лице е конкретизирало, че при технически правилно поведение на водачката л.а. "Ауди" при движение с 50 км/ч ударът също би бил непредотвратим при аналогични конкретни обстоятелства, свързани с установеното по надлежния ред алкохолно опиване. В заключението вещото лице еднозначно сочи, че въззивницата Д.Д. би разполагала с

техническата възможност да предотврати произшествието при движение със разрешена скорост 50 км/ч при кумулативно елиминиране и на второто допуснато от нея нарушение, свързано с управление на автомобила след употреба на алкохол, т.к. тогава времето ѝ за реакция е удължено 0, 6 с. В този смисъл, ЯОС счита, че допринасянето за вредите от страна на въззивницата е двуелементно, т.к. съобразно експертното заключение при движение със скорост не по-висока от 50 км/ч и при липса на алкохолно опиване въззивницата е могла да спре преди мястото на удара и да предотврати ПТП, а застрахования при въззивваемото дружество водач е имал техническа възможност да спре на лявата граница на платното за движение по ул.***, забележи и пропусне движещия се с предимство автомобил "Ауди" и не предприема навлизане по платното. /нарушение на разпоредбата на чл.37, ал.3 ЗДВП/. Правилни са в тази насока изводите на ЯРС, че с поведението си въззивницата е пристъпила забраната на чл.5, ал.3, т.1 ЗДВП да не управлява пътно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда. Изводът за управление с концентрация на алкохол 1.9 грам/литър от въззивницата, остава извън всякакво съмнение предвид задължителната сила на споразумението одобрено от наказателния съд с оглед императивното процесуално правило на чл.300 ГПК. Въззивницата е извършила самостоятелно нарушение на чл.21, ал.1 ЗДВП, като е управлявала МПС със скорост от около 96 км/ч, несъобразена с конкретната пътна обстановка в населено място. Това двуелементно нарушение на правилата за движение в **поведението на пострадалата, се намира в причинна връзка с увреждащото събитие, доколкото ако не бе употребила алкохол и бе съобщила величината на скоростта с изискването на чл.21, ал.1 ЗДВП произшествието не би настъпило.** Според кредитираната от ЯРС САТЕ основната техническа причина, довела до възникване на ПТП е управлението на автомобил "Ауди" от водачката му след употребата на алкохол и движение със скорост несъобразена с пътния участък.

Несъмнено установената, с влязло в сила споразумение, концентрация на алкохол в кръвта на въззивницата е обусловила нарушаване в значителна степен възприемателната способност и вниманието, като съгласно автотехнческото заключение завишаването на времето ѝ за реакция е 80% . Допуснатите нарушения на правилата за движение- чл.5, ал.3, т.1 и чл.21, ал.1 ЗДВП са в безусловна причинно-следствена връзка, респ. съставляват активна предпоставка в каузалния механизъм за настъпване на вредите, което фактическо положение е в съответствие с многобройната и константна практика на ВС и ВКС по прилагане на разпоредбата на чл.51, ал.2 ЗЗД , обективирана в [т. 7 от ППВС № 18/18.11.1963 г.](#) и постановените по реда на [чл. 290 ГПК решение № 21/03.02.2017 г.](#) по т. д. № 437/2016 г. на ВКС, II т. о., [решение № 169/28.02.2012 г.](#) по т. д. № 762/2010 г. на ВКС, II т. о., [решение № 54/22.05.2012 г.](#) по т. д. № 316/2011 г. на ВКС, II т. о., [решение № 198/03.02.2017 г.](#) по т. д. № 3252/2015 г. на ВКС, II т. о. и други, включително Решение № 84 от 30.06.2022 г. на ВКС по т. д. № 1125/2021 г., I т. о., ТК, по смисъла на които принос по [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) е налице, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за осъществяване на деликта и за възникване на вредите или е улеснил механизма на увреждането. Прилагането

на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) е обусловено от наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия и вредоносния резултат. Релевантен за съпричиняването е само онзи конкретно установен принос, без който не би се стигнало до увреждането. В Решение № 54 от 22.05.2012 г. на ВКС по т. д. № 316/2011 г., II т. о., ТК и Решение № 169 от 28.02.2012 г. на ВКС по т. д. № 762/2010 г., II т. о., ТК :., съпричиняването по см. чл.51, ал.2 ЗЗД е дефинирано: Релевантен за съпричиняването и за прилагането на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на деликвента/ до увреждането като неблагоприятен резултат. В изброената съдебна практика, в т.ч. и в Решение № 60129 от 28.01.2022 г. на ВКС по т. д. № 1992/2020 г., I т. о., се откроява безпротиворечива концепция : Намаляване на обезщетението за вреди на основание [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) е допустимо само ако са събрани категорични доказателства, че вредите не биха настъпили или биха били в по-малък обем. Определянето на степента на съпричиняване предполага съпоставяне на поведението на увредения с това на делинквента и отчитане тежестта на допуснатите от всеки нарушения, довели до настъпване на вредоносния резултат, за да бъде установен действителният обем, в който всеки от тях е допринесъл за настъпването на пътното произшествие." На тази основа, с оглед експертната констатация в САТЕ, че за въззивницата е съществувала техническа възможност да предотврати ПТП при скорост на движение 50 км/ч и при аналогични обстоятелства на възникване и възприемане на опасността, само при липса на алкохолно опиване, следва несъмненият извод, че при отсъствие на двueleментното нарушение на правилата за движение увреждащото събитие не би настъпило. Ето защо, ЯОС намира възражението за липсата на предпоставки за прилагането на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) за неоснователно. Меродавни са съображенията на ЯРС, че притежаваните специални знания в областта на науката и техниката от експерта по приетата САТЕ като резултат са съдействали за изясняване на обстоятелствата по делото чрез даване на основани върху доказателствата заключения от известни за неизвестни факти. Заключениеето не противоречи, нито видоизменя или изкривява следващите напълно идентични изводи от цит. във въззивната жалба писмени доказателства, в т.ч. Протокол за ПТП №1617729/*****, и съдържащите се в административната преписка предоставена от ОДМВР-Ямбол, официални документи, релевантни към определяне на административно-наказателната отговорност на въззивницата. Неоснователно е и заявеното в евентуалност възражение, целящо занижаване на определената с първоинстанционното решение редукция по чл.51, ал.2 ЗЗД на дължимото на въззивницата обезщетение. В случая според ЯОС атакуваното решение е необосновано от гледище на неправилно изградената преценка за съотношението между поведението на застрахования при ответника водач и поведението на пострадалата при ПТП въззивница, довели до настъпване на вредите. Не може да бъде споделено крайното заключение на решаващия съд относно определения принос в размер на 50 % на въззивницата Д. Д. за настъпване на вредоносния резултат, тъй като въззивната инстанция не е отчела в достатъчна степен нарушенията на Д. в причинна връзка с настъпилото увреждане и тяхната тежест.

В разглеждания казус действията на въззивницата Д. Д. освен, че са в остро несъответствие с

императивните правни предписания на ЗДВП, гарантиращи охрана на безаварийното осъществяване на транспортната дейност, представляват именно онзи конкретно установен принос, дефиниран в САТЕ като основна техническа причина за настъпване на ПТП, без който наред с проявеното от застрахования в ЗД "Бул Инс" неправомерно поведение, не би се стигнало до вредоносния резултат. Поведението на пострадалата Д. Д., обхваща две едновременно осъществявани нарушения -чл.5, ал.3, т.1 ЗДВП и чл.21, ал.1 ЗДВП, при чието кумулативно /абсолютно/ изключване единствено би могла да се предотврати появата на причинно-следствения процес. Следователно тези две нарушения са доминиращия и основен фактор, заемащ съществен дял в механизма на увреждането. Относно тежестта на нарушенията, допуснати от Д. Д., като се съобрази значителното превишение на разрешената скорост /с 46 км/ч/, което съществено ограничава възможността за предотвратяване на удара и увеличава риска от причиняване на тежки материални и нематериални вреди, значителната концентрация на алкохол в кръвата /с 1,4 на хиляда над допустимите 0,5 на хиляда/, което обективно удължава с 80% времето за реакция на въззивницата, ЯОС счита, че адекватния принос на пострадалата в процесния инцидент е минимум 70 %.За илюстриране несъстоятелността на евентуалното възражение, обвързано с искане за неговото редуциране, ЯОС намира опора на така изразеното становище в аналогична по фактическите си специфики ситуация и разрешението, дадено от ВКС в Решение № 60129 от 28.01.2022 г. на ВКС по т. д. № 1992/2020 г., I т. о., ТК,: " При преценката на поведението на водача Т., чиято гражданска отговорност е застрахована при ответното дружество, извършените от него нарушения на правилата за движение по пътищата - чл. 21, ал. 1 ЗДВП - на водача на МПС при избиране на скоростта на движение е забранено превишаването на скорост от 50 км/ч в населено място, както и че деянието е извършено в пияно състояние - с концентрация на алкохол в кръвта от 0, 8 на хиляда /в нарушение на чл. 5, ал. 3 ЗДВП/ и тежестта им, като се съобрази значителното превишение на разрешената скорост /с 49 км/ч/ и увеличаващата се възможност за причиняване на смърт, колкото по-висока е скоростта на МПС, се налага изводът, че приносът на пострадалия за настъпилите вследствие на процесното ПТП вреди е по-малък от приетия от въззивната инстанция и следва да бъде определен на 30 %, а не на 50 %."

С оглед установеният от въззивния съд принос на ищцата към увреждането от 70%, определеното от ЯОС обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 000 лв. следва да бъде редуцирано до сума в размер на 1500 лв., която е присъдена с атакуваното решение. На тази основа и прецизираната във въззивната жалба претенция за отмяна на решението, в частта с която ЯРС е отхвърлил иска по чл.432, ал.1 КЗ вр.чл.45 ЗЗД за обезщетение за неимуществени вреди за разликата над 1 500 лв. до 5 000 лв. се явява неоснователна.

Що се отнася до жалбата в частта относно присъдения размер на обезщетението за имуществени вреди от 2000 лв., следва да се съобрази следното: Предвид липсата на насрещна въззивна жалба от застрахователя, и с оглед доминиращата във въззивното производство забрана за влошаване положението на жалбоподателя, /*reformatio in pejus*/, ЯОС не разполага с процесуален механизъм за намаляване на доказания размер на иска за

обезщетение за имуществените вреди от 4029 лв. на сумата в размер от 1208.70 лв. съобразно установения процент съпричиняване от 70 % Предвид изложеното и в тази част обжалваното първоинстанционно решение следва да се потвърди от въззивния съд.

Предвид потвърждаване на решението в отхвърлителната част по иска за обезщетение за неимуществени вреди в частта за разликата над присъдените 1500 лв. до размера на претендираната сума от 5000 лв. /частичен иск от 25 000 лв./ и по иска за обезщетение за имуществени вреди в частта над присъдените 2 000 лв. до размера на претендираната сума от 3 000 лв. /частичен иск от 8000 лв./, като неоснователни следва да се отхвърлят и акцесорните претенции по чл. 86 3ЗД върху посочените главници, определени съгласно правилото на чл.497 КЗ- от датата 09.12.2020 г., на която изтича тримесечния срок за произнасяне на застрахователя.

При този изход на делото въззивницата Д. Д. следва да бъде осъдена да заплати на ЗД "БУЛ ИНС" АД направените пред въззивната инстанция разноски, съставляващи заплатено възнаграждение за адвокат, чието заплащане се доказва с представени по делото ДЗПЗС № 2153/11.08.2022 г. и ДЗПЗС/11.08.2022 г. и списък на разноските по чл.80 ГПК. Въззивникът е направил възражение по чл. 78, ал. 5 от ГПК за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна, което се прецени за неоснователно. Минималните размери на адвокатските възнаграждения изчислени с оглед размера на предявените искове и разпоредбата чл.7, ал.2, т.2 Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения са съотв. 370 лв. по иска за имуществени вреди и 475 лв. по иска за неимуществени вреди. В определение № 782/ 12.12.2014г. по ч.т.д. № 3545/2014г. е постановена по реда на чл.274, ал.3 ГПК задължителна практика на ВКС по приложението на пар.2а на Наредба №1/ 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съгласно която, когато е установено както в настоящия случай, че адвокатът е регистриран по ЗДДС и страната му е заплатила сумата за дължимия ДДС, тази сума се счита неразделна част от дължимото адвокатско възнаграждение и следва да се съобрази при присъждане на разноските, като ДДС се начислява върху възнагражденията по Наредба №1/2004г. Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. В случая минималният размер на адвокатския хонорар на въззиваемото дружество възлиза на 845 лв., а дължимият ДДС върху тази сума съгл.пар.2а от Наредбата за регистрирани адвокати по ЗДДС, при ставка 20% съгл. чл.66 ЗДДС е 169 лв. Претендираният от ЗД "Бул ИНС" АД размер на сторените разноски- 960 лв.в случая е под абсолютния минимум, поради което техният размер не следва да редуцира.

Водим от изложеното, ЯОС:

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №174/21.04.2022 г., постановено по гр.д. №2770/2021 г. по описа на РС-Ямбол **в частта**, с която е отхвърлен предявеният от Д. М. Д., ЕГН ***** иск за осъждане на ЗД "БУЛ ИНС" АД със седалище и адрес на управление гр.София, ЕИК

831830482 да заплати обезщетение за неимуществени вреди, настъпили от ПТП на *****, за разликата над сумата от 1500 лв. до претендирания размер от 5000 лв. /частичен иск от 25 000 лв./ **и в частта**, с която е отхвърлен предявеният от Д. М. Д. иск за осъждане на ЗД "БУЛ ИНС" АД да заплати обезщетение за имуществени вреди, настъпили от ПТП на ***** за разликата над сумата от 2000 лв. до претендирания размер от 3000 лв./ частичен иск от 8000 лв./, ведно със законната лихва за забава върху сумите, считано от 09.12.2020 г. до окончателното им изплащане.

В останалата му част решението като необжалвано е влязло в сила.

ОСЪЖДА Д. М. Д., ЕГН ***** да заплати на ЗД "БУЛ ИНС" АД ЕИК 831830482 на осн. чл.78, ал.3 ГПК направените във въззивното производство съдебно-деловодни разноси в размер на 960 лв.

Решението е окончателно с оглед разпоредбата на чл.280, ал.3, т.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____